

Sa Milenom Rančić: Porodiljsko odsustvo iz svih uglova

U saradnji sa Saop d.o.o, naša koleginica Milena Rančić, snimila je video na aktuelnu temu porodiljsko odsustvo, kako bi što bolje sagledali novi Zakon o finansijskoj podršci porodici sa decom i novi obračun porodiljskog odsustva, kroz primere.

U ovoj saradnji između Saopa i Udruženja računovođa i knjigovođa Srbije URIKS, kao predavač, pored Milene, učestvovala je Miroslava Kovačević, stručni konsultant Saop-a.

Dalje u tekstu postavljamo video kao i e-priručnik.

Pregled izmena zakona o finansijskoj podršci porodici sa decom - Porodiljsko odsustvo i odsustvo radi nege deteta

Sl. glasnik 113/17

Stupio na snagu 01.07.2018. godine

Sadržaj:

1. Obračun naknade zaposlenim roditeljima
2. Obračun naknade roditeljima preduzetnicima
3. Obračun naknade nezaposlenim roditeljima
4. Obračun naknade roditeljima na osnovu drugih prihoda
5. Moguće pomorne izmene Zakona o finansijskoj podršci porodici sa decom

1. Obračun naknade zaposlenim roditeljima

- Naknada zarade, odnosno naknada plate za vreme periodičnog odsustva, odnosi se na radu nadi nege deteta i odsustva sa rada radi posebne nege deteta ostvaruju zaposleni kod poslodavca i fizičkih lica.
- S obzirom da sada obračun vrše nadležne službe a da se korisnicima kao naknada isplaćuje NETO iznos direktno na lični račun, a pripadajući doprinosi na odgovarajuće poreske račune, u nastavku ćemo se baviti samo NETO iznosima naknada, tj. iznosom koji korisnik naknade dobija.

Kako se dolazi do NETO iznosa koji dobijaju korisnici naknade zarade za porodijsko odsustvo, odsustvo radi nege deteta i odsustvo radi posebne nege deteta?

- Sabiraju se sva primanja koja imaju karakter ZARADE obračunata u 18 meseci PRE otpočinjanja porodijskog odsustva tj. PRE otpočinjanja bolovanja radi održavanja trudnoće. Tako sabrana primanja se dele na 18 i to je iznos koji se dobija.
- Ukoliko je korisnik naknade u naveštenom periodu od 18 meseci imao obračunato i isplaćeno bar 6 zarada na najnižu osnovicu, naknada za vreme PORODILJSKOG odsustva ne može biti manja od minimalne zarade. Međutim, ne zaboravimo da je trajanje porodijskog samo dok bebe ne napuni 3 meseca, nakon toga počinje ODSUSTVO RADI NEGE DETETA i za taj period odsustva nije zagarantovana minimalna zarada pod ovim uslovima.
- Porodija ili drugi korisnik naknade zarade (otac, staratelj...) imaju pravo na naknadu godinu dana od otvaranja porodijskog bolovanja za prvo i drugo dete, a za svako sledeće po 2 godine.

Tabelarni pregled nekoliko primera naknada zarada:

ODRUK	A	B	C	D
Osnovna porodična	81.05.2018	01.08.2018	81.05.2018	01.08.2018
Osnovna održavanje trudnoće	-	01.07.2018	81.04.2018	-
Plaća kod porodičnog od.	81.01.2017	01.01.2018	81.01.2018	01.01.2017
Neto minimalna zarada	30.000,00	30.000,00	30.000,00	300.000,00din
Zarada u proseku 18 meseci 18	30000-18-15=50,0 50,00	30000-18-15=50,0 01.07.2018- 30.06.2019-15=15.000,00	30000-90000din 81.01.18-31.12.18) 18=5.000,00	18000.000.000-18=300.000 0,00
Naknada koja će biti za vreme porodijskog od. 3. meseca (starost deteta)	30000.0000	Minimalna zarada (pošto ima 6 meseci zarade pri održavanju trudnoće kod održavanja trudnoće	3000.00 (vreme 6 meseci uplaćene zarade u proseku 18 meseci)	24000.00=144.000,00 Zato što dan 03. starost deteta 30. naknada zarade za vreme kod vata od 3 proseka zarade u 18)
Naknada koja će biti za vreme odsustva radi nege deteta kod koje čovek napuni 3 meseca do deteta 30. mesec odsustva)	30000.0000	10000.0000	3000.0000	144.000.0000

2. Obračun naknade roditeljima preduzetnicima

- Naknada za vreme porodiljskog odsustva i nege deteta, kao i posetnih nege deteta **PRIDUŽITELJIMA** spada u **OSTALI** naknade i definično se drugolice obračunava.
- Za obračun se iskoriste učinci proseka od 18 meseci koji prethode shvatanju porodiljskog bolovanja tj. shvatanju odobrenja trudnoće. Računaju se samo prihodi koji **NEMAJU** karakter zarade. Spada se **OSTALO** na koje su plaćeni doprinosi tj. **ŠKOLNO**.
- Nema zagarantovane minimalne zarade kao kod naknada zarade (kole 1).
- Naknada se može iznositi 3 prosečne zarade u RH iz poslednjeg objavljenog podataka u trenutku kada je zahtev podnet.
- Tata od kojeg prosek se deli sa 1,5 i dobija se **NETO** iznos, koji se uplaćuje porodično.
- Ako preduzetnica ne zadržati privremeno preduzetništvo radnju, tada može uplaćivati doprinose, i oni joj se ne refundiraju. (Zakonom doprinosa za obavezno socijalno osiguranje, član 65b)
- Ako porodiča prima samo naknadu po osnovu samostalnoj delatnosti (ostale naknade) je pravo na godinu dana od dana **ROĐENJA DETETA**. Ukoliko ta ista porodična ostvaruje i pravo na naknadu zarade (iz rednog odnosa) onda pravo traje godinu dana od sticanja porodiljskog, bez obzira na red rođenja deteta.

Primeri obračuna naknada za preduzetnice

POSAMA	A	B	C
Rođenje deteta	01.08.2018	01.8.2018	01.08.2018
Odobrenje trudnoće od	—	01.7.2018	01.08.2018
Samostalna delatnost od	01.01.2017	01.01.2018	01.01.2018
Privremeno zadržano radnje	DA	DA	NE
Iznos odnosa na koje su plaćeni doprinosi	45000	45000	45000
Prosek 18 meseci	$45000 \times 18 / 18 = 45000,00$	$45000 \times 18 = 15000,00$	$45000 \times 18 = 22500,00$
Prosek 1,5 puta naknada	30000,00 din	15000,00 din	15000,00 din
Doprinosi	ostvari	ostvari	Plaća preduzetnica ostvarila

3. Obračun naknade nezaposlenim roditeljima

- Po izmjenama zakona, i žena koja je trenutno nezaposlena može da ostvari pravo na ostale naknade ako je u 18 meseci pre otpočinjanja porodijskog tj. ostavljanja trudnoće, bila u radnom odnosu.
- Obračun se vrši na identičan način kao za zaposlenice, jedina razlika je što se za ovu vrstu korisnika ostalih naknada, uzimaju u proseku i naknade koje imaju karakter zarade.

Primer

Osoba A je otšla na porodiljsko 01.07.2016, nje tada u radnom odnosu ali radila je od 01.01.2017. - 31.12.2017. godine. Primala je zaradu 45000 dinara BRUTO. Gleda se prosek 18 meseci pre otpočinjanja porodijskog, znači od 01.01.2017. - 30.06.2018.

Ima 18 zarada $K: 45000 \times 540000/18 = 30000$. Tako dobijen prosek zarade delimo sa 1.5 : $30000/1.5 = 20.000,00$ dinara, koliko će iznositi njena naknada, u trajanju od godinu dana od dana rođenja deteta. Doprinosi joj neće biti uplaćivani za to vreme.

4. Obračun naknade roditeljima na osnovu drugih prihoda

- Naknade licima na osnovu drugih prihoda takođe spadaju u OSTALE naknade i obračunavaju se na isti način kao naknade za preduzetnike.
- Prihodi koji se uzimaju u obzir po novom zakonu su:
 1. Obavljanje privremenih povremenih poslova
 2. Ugovor o delu
 3. Autorski ugovori
 4. Ugovori o povini i obavezama direktora van radnog odnosa

Isto pravo na ove naknade važi i za samostalne, iznajmljivače ili vlasnike poslova.

Pravo na porodično odsustvo, do 3. meseca deteta koristi majka. Otac ovaj dio odsustva može koristiti samo ako majka nije živa, neispravna, je daleko ili je odgovorno sprečeno da se stara o detetu.

Pravo na naknadu za negu deteta i posebnu negu deteta mogu koristiti i majka i otac (jedan od njih).

Jedna osoba može u isto vreme koristiti pravo na naknadu zarade i ostale naknade. Istovremeno je samo da u dobu ne pređu 3 mesečne zarade. Ako pređu, prvo se isplaćuje naknada zarade.

Zahtev za isplatu koriste pravo na naknadu zarade, odnosno naknadu posebne njege ostale naknade može se podneti da ista bude isplaćena u skladu sa zakonom iako prava koja se ostvaruju.

Za neprijateljski osiguranici ostvaruju pravo na ostale naknade na isti način kao preduzetnici, jedina stvar je da se njima isplaćuje 24 meseci posle ulaska u 15-mesečnog.

Naknade

5. Moguće ponovne izmene Zakona o finansijskoj podršci porodici sa decom

- Skupština je već podnela jedan predlog za izmenu Zakona o finansijskoj podršci porodice sa decom iz 2018. godine, između ostalog, predložena iznamljevanje 12-mesečnog proseka, zagarantovana minimalna zarada za isto vreme odsustva roditelja iz porodice, kao i vraćanje najviše dozvoljene naknade na petostruki republički prosek. Takođe je u predlogu i zahtev da se preduzetnicima za vreme odsustva radi porodičkog i nege deteta, koje nisu privremeno zaboravili radnje, uplate doprinosa.
- Nismo za sada informacije da li će ovaj, ili neki drugi predlog biti prihvaćen ali jamao čući neposredne informacije da li ovaj Zakon verovatno doživi bar neke promene, bar u delu najviše naknade koja se dozvoljava i uplate doprinosa preduzetnicima. Čim budemo imali preciznije informacije, potvrdjeno se da poručimo što šinj javnosti.

www.minimax.rs

www.uriks.rs

Najomiljeniji internet
knjigovodstveni
program

Vila od 25.000 preduzetnika i vila
stošina knjigovođa u regionu sa
nama gradi svoj poslovni put.

Produkte finansiramo

